

*Колодяжний Дмитро Михайлович,
студент, спеціальність «Готельно-ресторанний бізнес»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна).
Науковий керівник: Лановюк Людмила Петрівна,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

КУЛІНАРНА ДИПЛОМАТІЯ: РАДЯНСЬКІ ТА РОСІЙСЬКІ МІФИ

У зовнішньополітичній діяльності все більшого значення набуває публічна (або народна) дипломатія, в якій беруть активну участь не тільки професійні дипломати, а й представники громадських організацій, бізнесово - ділових кіл, науки та освіти, культури та мистецтва, засобів масової інформації тощо. В останні роки став розвиватися і новий напрям дипломатії – кулінарна або «gastrodiplomacy», яка стала інструментом міжкультурних відносин, спираючись на ресурси національних кухонь. Вона використовується за обіднім столом з метою впливу на думки та настрої політиків і світових лідерів, а також пересічних громадян при формуванні позитивного іміджу держави у світі, оскільки через просування національної кухні, стимулювання зовнішньої торгівлі та туризму можна досягти покращення інвестиційного клімату, залучення більшої кількості інвесторів, підвищення економічної конкурентоспроможності. Наша держава також намагається використовувати кулінарну спадщину як елемент, який може посилити українські позиції на регіональних та світових ринках.

Серед завдань кулінарної дипломатії – цілеспрямована атака на російські та радянські міфи. Тут варто згадати, в першу чергу, «боротьбу» за таку страву як

борщ. Доречним буде пригадати як свого часу лідер Ізраїлю Голда Меїр влучно використала цей «секретний інгредієнт» дипломатії в один із критичних моментів для своєї держави: Війна Судного дня. Єгипет та Сирія розпочали раптовий наступ проти Ізраїлю. Країна стояла на межі знищення. Перед тим як США ухвалили критично важливе рішення надати військову допомогу Ізраїлю, Кіссінджер відвідав Москву, де його вітали розкішними банкетами. І коли він прибув до Ізраїлю, Голда знала, що формальностями не візьмеш. Вона приготувала український борщ. Простий жест, але з глибоким символізмом. Він працював не гірше за меморандуми. І результат не змусив себе чекати: США ухвалили рішення – і допомога надійшла вчасно. Гастродипломатія – це не лише про смачну їжу. Це про те, як через кулінарію можна передати цінності, культуру й навіть рішучість. Голда Меїр не просто подала борщ — вона нагадала, хто вона є, звідки родом і що для неї означає свобода.

Нині боротьба триває навколо торта «Медовик». Росія нахабно нав'язала свою парадигму, що це російський торт. І зараз це повноцінна місія донести світовій спільноті, що медовик – це українська кухня, бо це про найдавніші українські традиції. Українці здавна займалися бджільництвом та торгували з Європою медом. Важливо охоплювати не лише різноманітні заходи, але й супермаркети та кондитерські. Для прикладу, завдяки переговорам українською шеф-кухаря та гастродипломата Юрія Ковриженка з адміністрацією найстарішого універмагу та туристичної Мекки Лондона Harrods у назві їхнього десерту Russian Honey Cake прибрали слово «Russian».

Важлива робота з міжнародною гастрономічною спільнотою з закликами бойкотувати Росію. З перших днів вторгнення гастродипломати зверталися до престижних гастрономічних премій Michelin Guide, 50 Best Restaurants, Sun Pellegrino, щоб ті виключили російські ресторани та шефів зі своїх списків й розірвали з ними стосунки. Це було нелегка й кропітлива робота.

Не менш дієвими є робота з професійним ресторанним сектором різних країн світу та колаборація із зірковими представниками кулінарного середовища. Заслуговує на увагу й робота з міжнародною пресою та соцмережами.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.